

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
90/19.03.2012
364
06032012

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind trecerea în proprietatea statului a activelor fondurilor de pensii private și abrogarea Legii nr. 411 din 18/10/2004 privind fondurile de pensii administrate privat*”, inițiată de domnul deputat Daniel Vasile Oajdea – Grupul parlamentar al PD-L (Bp. 678/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare abrogarea *Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și preluarea de către stat a activelor fondurilor de pensii în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii.

II. Observații

1. Semnalăm faptul că, în măsura în care preluarea activelor fondurilor de pensii administrate privat ar urma să se facă în proprietatea statului, această situație ar crea premisele încălcării dreptului de proprietate privată, consacrat prin prevederile art. 44 din *Constituția României, republicată*, deoarece ar reprezenta o „naționalizare”, prin trecere forțată, în mod unilateral, în proprietatea statului, a sumelor acumulate în conturile individuale aparținând salariaților participanți la fondurile respective, sume care constituie proprietatea acestora, potrivit art. 48 din *Legea nr. 411/2004*.

2. În contextul unui fenomen tot mai accentuat de îmbătrânire a populației care pune presiune din ce în ce mai mare asupra mecanismelor de protecție socială, gestionarea sistemului public de pensii a reprezentat o provocare pentru toate statele lumii, inclusiv pentru cele dezvoltate economic, cu sisteme de securitate socială de tradiție.

Astfel, atât la nivel european, cât și la nivel național, s-a ridicat problema reformării acestor sisteme pentru a asigura sustenabilitatea schemelor publice de pensii, în vederea creșterii calității vieții pensionarilor, mai apropiată de cea din perioada activă, prin introducerea și implementarea în cadrul sistemului de asigurări sociale a două componente noi, una obligatorie, cealaltă facultativă, ambele administrate de către companii private.

Prin adoptarea actelor normative care au adăugat încă două surse de pensie (Pilonul II și Pilonul III) la sistemul public, s-au creat premisele eliminării presiunii asupra bugetului asigurărilor sociale de stat, stimularea creșterii economice prin investirea sumelor acumulate în fondurile de pensii private, dezvoltarea pieței de capital și dezvoltarea proiectelor de investiții.

Scopul sistemului fondurilor de pensii administrate privat (obligatorii) este asigurarea unei pensii private, care suplimentează pensia acordată de sistemul public, pe baza colectării și investirii de către companii private specializate, în interesul participanților, a unei părți din contribuția individuală de asigurări sociale. Banii strânși în contul fondurilor de pensii ales vor fi investiți, prudențial, de către o companie specializată, autorizată de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Privat (CSSPP).

Fondurile de pensii obligatorii administrate privat au cunoscut pe parcursul existenței lor o permanentă dezvoltare prin mărirea numărului participanților, precum și prin intensificarea încrederii populației în aceste sisteme complementare sistemului public de pensii. Este de subliniat, în acest sens, că numărul participanților la fondurile de pensii administrate privat s-a mărit, inclusiv prin includerea, în sistemul public de pensii, a cadrelor militare în activitate, a soldaților și gradaților voluntari, a polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale.

3. În contextul propunerii legislative, remarcăm faptul că Parlamentul European a adoptat, în cadrul ședinței plenare din luna septembrie 2011, pachetul de guvernanță economică europeană, set de 6 acte normative, care include concesiile bugetare pentru statele comunitare care își dezvoltă un Pilon II de pensii private obligatorii, precum România. Măsura prevede un tratament preferențial al costurilor bugetare asociate implementării unui asemenea sistem de pensii private, prin excluderea contribuțiilor virate către fondurile de pensii de la calculul deficitului bugetar și de la datoria publică, în analiza efectuată de instituțiile europene cu privire la bugetele naționale ale statelor membre.

De asemenea, Parlamentul European a votat și o clauză care descurajează puternic statele membre să își afecteze sistemele de tip Pilon II, întrucât orice modificare a acestor reforme va fi considerată o măsură negativă și care nu îmbunătățește sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, nefiind, deci, luată în considerare în cadrul procedurilor de analiză a deficitului bugetar și datoriei publice.

Aceste măsuri reprezintă un semnal clar de sprijin din partea Uniunii Europene. Autoritățile europene dau, astfel, mesajul că implementarea sistemelor de pensii private de tip Pilon II în statele Europei Centrale și de Est, inclusiv în România, trebuie să continue și că sprijină activ această politică economică, prin măsurile de concesiile bugetare adoptate recent.

4. De asemenea, precizăm că evoluțiile economice actuale au dovedit că sistemul de pensii publice, Pilon I, în cazul în care s-ar lua în considerare ca unic sistem de pensii, nu are capacitatea de a garanta un venit de înlocuire la un nivel satisfăcător, prestabilit la data plății contribuțiilor sociale sau stabilit la data deschiderii dreptului la pensie.

Astfel, siguranța sistemului de pensii publice, respectiv garantarea unui anumit nivel al pensiei, s-a dovedit, în condiții de scădere economică, dificil de realizat.

Pilonul I de pensii, fiind de tip redistributiv, nu este sustenabil nici pentru actualii pensionari, nici pentru viitorii pensionari, având în vedere evoluția demografică descendentă în următoarele decenii, precum și creșterea speranței de viață, fiind construit pe filozofia „pay-as-you-go”, de solidaritate între generații. Acest tip de arhitectură presupune că salariații existenți plătesc pensiile actualilor pensionari.

Sistemul de pensii administrat privat constituie singura alternativă viabilă pe termen mediu și lung, menită să compenseze dezechilibrul actual din sistemul de pensii. Totodată, Pilonul II de pensii conferă o siguranță viitorilor pensionari prin garanția absolută cu privire la suma convenită participanților cu titlu de pensie privată, în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (2) din *Legea nr. 411/2004*, care prevede că „Suma totală convenită pentru pensia privată nu poate fi mai mică decât valoarea contribuțiilor plătite, diminuate cu penalitățile de transfer și comisioanele legale”.

Potrivit art. 3 alin. (2) din *Legea nr. 187/2011 privind înființarea, organizarea și funcționarea Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private*, „Fondul de garantare compensează pierderile participanților și/sau beneficiarilor la fondurile de pensii private, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor, cât și după deschiderea dreptului la pensie, provenite din incapacitatea administratorilor sau a furnizorilor de pensii de a onora obligațiile asumate și asigură plata drepturilor participanților ori ale beneficiarilor la fondurile de pensii private, în cazul imposibilității asigurării lor de către administratorii sau furnizorii de pensii private, după caz”.

5. Menționăm și faptul că propunerea legislativă nu se bazează pe niciun studiu fundamentat referitor la impactul acestei decizii asupra pensiei unui cetățean pe un termen de 10, 20 sau 30 de ani. Totodată, nu are în vedere faptul că din numărul total de participanți la fondurile de pensii administrate privat un procent de 38% (conform datelor statistice ale CSSPP) sunt persoane peste 35 de ani, care au aderat voluntar.

Argumentația pe care se sprijină inițiativa legislativă are în vedere numai dezechilibrul bugetului asigurărilor sociale de stat, iar propunerea de oferire a posibilității de întoarcere la Pilonul I ar putea, eventual, să

rezolve acest dezechilibru pe un termen foarte scurt și cu un efect limitat, dar nu are în vedere interesul pe termen lung al actualilor salariați, precum și capacitatea bugetului asigurărilor sociale de stat de a rezolva deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat pe termen lung.

6. Sistemul de pensii administrat privat actual este în concordanță cu interesul major generat de nevoia de protejare a peste 4,5 milioane de viitori pensionari și este oportun la momentul actual de dezvoltare a pieței pensiilor private, *Legea nr. 411/2004* constituind cadrul de reglementare ce asigură protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor.

Activul personal al participantului face parte din patrimoniul acestuia și poate fi moștenit, iar întoarcerea la Pilonul I prejudiciază participantul de un drept de proprietate dobândit, întrucât contribuția de asigurări sociale de stat nu are caracter patrimonial.

Returnarea activelor nete ale participanților din sistemul de pensii administrate privat la bugetul asigurărilor sociale de stat îi privează de un drept de proprietate dobândit asupra activului personal și agravează pe termen mediu și lung deficitul sistemului de pensii de stat, acesta devenind nesustenabil într-un orizont de timp previzibil.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Mihai – Răzvan UNGUREANU

Domnului senator **Vasile BLAGA**

Președintele Senatului